KRÓNIKA

A SZEGEDI EGYETEMI SZÍNPAD A ZÁGRÁBI EURÓPA FESZTIVÁLON

Szeptember 10 és 19 között rendezték meg Zágrábban az egyetemi színpadok európai seregszemléjét. Ez alkalommal hatodszor került sor erre a kulturális találkozóra, amelyet 1960 óta folyamatosan megrendeznek. Az idén huszonkét egyetemi város képviseltette magát a fesztiválon, köztük angol, svéd, olasz, holland, svájci, szovjet, német, lengyel, csehszlovák, bolgár, román és jugoszláv színjátszó csoportok, valamint vendégként a „La Mama" nevű New York-i avantgarde színház. Már tavaly részt vett a találkozón magyar együttes is: a budapesti „Universitas"; ők akkor a legjobb női alakítás díját szerezték meg. A szegedi egyetemisták az idei országos művészeti fesztiválon kiemelt aranyéremmel jutalmazott, és a rádióban is közvetített Piotr Ohey mártíromságával, Slawomir Mrożek komédiájával, valamint Hubay Miklós előjátékával, a Szfinx-szel szerepeltek. Az előadást élénk érdeklődés kisérte, különösen a világhírű lengyel író darabja vonzotta a közönséget. A darabválasztás kevésbé volt szerencsés a Szfinx esetében, ugyanis főként dialógusokból áll, ami idegenek számára a megérthetőséget csökkenti. A Piotr Ohey mártíromsága témájánál, adottságainál fogva több lehetőséget nyújtott, amit a rendező, Paál István avatott kézzel kihasznált. A sok helyzetkomikum, a gördülékeny, szellemes rendezés megnyerte a közönség tetszését. *A zsüri ezüst plakettel jutalmazta a produkciót,* s ez mindenféleképpen elismerése a Szegedi Egyetemi Színpad munkájának.

A többi együttes igen változatos programmal lépett színre; voltak kísérletezések, komédiák, esztrádműsorok. A *Legjobb együttes* címet a *stockholmi* egyetemisták kapták Sonja Akesson: Klickstänkare című drámája színreviteléért. Nagy sikert aratott a „Sigma" varsói együttes, valamint az utrechti egyetemi színpad.

A fesztivál kétségtelen értéke, hogy a különböző nemzetek műkedvelő színjátszását közelhozza egymáshoz, a tapasztalatok segítségével mindjobban képes értékesebbé, tartalmasabbá tenni az előadásokat.

Ö. Sz.

TARI EMMA KIÁLLÍTÁSA SZEGEDEN

A felfedezés örömét éreztem először Tari Emma szobrai és kisplasztikái előtt. Talán ugyanazt, amit a földműves, akinek ekéje váratlanul aranypénzt dob a zsíros-fekete barázdára. A 28 éves, tápéi származású őstehetség produkciója, a Szegedi Képzőművészeti Kör termeiben kiállított 78 alkotása — meglepetés.

A megszületés rendjében sorakozó szobrok nagy része merész vállalkozás, útkeresés. Mondanivalójukat alkotójuk e g y lencsén keresztül szűrte: az emberről, az emberhez akar szólni. Az örök téma — a szerelem, a halál, az anyaság, az emberi test és mozdulat — Tari Emma műveinek ihletője.

Különösen kisplasztikái állnak érlelt, művészi szinten. Mint például a Tápéi Kisbíró című munkája. Benne érződik az évszázados gesztus, a „közhírré tétetik", és a dobszó. A Dajkaság, a Magány, a Tavasz megcitő, bensőséges kompozíció. Valamennyi közvetlen és személyes hatású. A művész fejlődésének új útját jelzi az Apolló című mellszobra, valamint Dér István portréja. A domborítások, plakettek (Nagy halott) a szobrász érzelemgazdagságáról tanúskodnak.

Tari Emma sokoldalú művészként mutatkozott be első szélesebb körű kiállításán. Témaválasztása mellett formai kifejezésmódja árulkodik kvalitásairól: egyszerű, sallangmentes, s távol áll minden túlzástól. Nonfiguratív megoldásai is kivétel nélkül tartalmi eredetűek.

A tápéi parasztlány, aki Szegedre jött fonónőnek, nyolc év alatt szinte észrevétlenül vált avatott szobrásszá. Kár, hogy hozzánk annyira közel álló erőfeszítését eddig nem vettük eléggé észre — csak búcsútárlatán.

M. I.

RITKA-SZÉP KNER-KIADVÁNY

Szemet gyönyörködtető kiadvány került ki a híres Kner Nyomdából a közeli hetekben: a Békés megyei Könyvtár tájékoztatója, melyről mindenképpen érdemes és indokolt külön megemlékeznünk, mivel kétségtelenül az ország egyedülálló könyvtári ismertetője. A tipográfiailag hazai viszonylatban példás szépségű ismertető elsősorban műnyomó papírra nyomott képek, ízléses rajzok segítségével érzékelteti a könyvtár tevékenységét. A rövid, summázó történeti áttekintésből is érdemes megjegyeznünk néhány adatot: A békéscsabai nyilvános könyvtár állománya a felszabadulásig — közel fél évszázad alatt! — csak 5058 kötetre emelkedett; míg a mai könyvtárnak csupán az olvasótermi, szabad válogatásra kihelyezett részlege — tehát a könyvtár töredéke — több, mint háromszorosa ennek... 170 hazai, 185 külföldi lap és folyóirat olvasható a kulturált külsejű olvasóteremben. A könyvtár új büszkeségeiről: az országban elsőként kezdeményezett zenei könyvtárról, valamint az ízlésesen berendezett ifjúsági könyvtárról ugyancsak részletes ismertetést olvashatunk és több szemléltető képet láthatunk.

Nem túlzás azt állítani, hogy a Békés megyei Könyvtár páratlan, új katalógusa méltán sorolható az európai hírű Kner Nyomda feltűnést keltő kiadványai közé.

— rend —

A BÉKÉS MEGYEI SZÍNHÁZ MŰSORTERVE

Erdekes műsortervet állított össze az új évadra a Békés megyei Jókai Színház. Vass Károly igazgató nyilatkozata szerint az elgondolás alapja az volt, hogy izgalmas darabokat válasszanak ki, s ennek megfelelően izgalmas rendezői és színészi feladatokat oldhassanak meg. A drámák azt tükröztetik, hogyan viselkedik az ember a társadalom történetének nagy fordulópontjain, s miként oldja meg azokat a konfliktusokat, melyek elé a változó társadalom állítja. E gondolathoz kapcsolódik Schiller Stuart Mária című tragédiája, Garcia Lorca Marianita című műve, Rozov A bohóc című darabja, Kertész Magda Az áldozat tettének oka című színműve, és Camoletti Leszállás Párizsban című darabja.

RÖVIDEN

Újabb, eddig ismeretlen Katona József-dokumentum került elő a Kecskeméti Állami Levéltárban. A dokumentum szerint a nagy drámaíró édesapja, az idős Katona József, elhunyt fia fizetése dolgában fordult a városi tanácshoz, hogy „a temetési költségeket kipótolhassa." Az idős takácsmester levele szép stílussal fogalmazott, s eléggé keserű hangvételű.

*

A Csongrád megyei Tanács Művelődésügyi Osztálya kiadta dr. Csongor Győző szegedi muzeológus Pusztaszer című ismeretterjesztő tanulmányát. Csongor a Pusztaszerhez fűződő ismereteket elsősorban Hornyik Jánosnak és Göndöcs Benedeknek még a múlt században kiadott művei felhasználásával állította össze, s a tái természeti képének, növény- és állatvilágának bemutatásával bővíti vonatkozó ismereteinket.

*

Kiállítást rendeztek Pécsett Fodor József hódmezővásárhelyi születésű és ugyanitt munkálkodó festőművész újabb képeiből. Az alapvetően lírikus szemléletet elárulló képek színvonalasan képviselik a mai alföldi piktúrát, sajátosan érzékeltetik a mai parasztember és a természet viszonyát.

*

A szegedi Móra Ferenc Művelődési Otthonban működő Fiatalok Irodalmi Színpada 1966/67-es műsortervében öt bemutató szerepel. Novemberben emlékestet rendeznek Brecht halálának 10. évfordulója alkalmából; majd a költő születésének másfél évszázados fordulójára emlékező Arany Jánost-est, 3 Mrozek egyfelvonásos bemutatása, s egy zenés-táncos-szatirikus összeállítás következik.